

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15.07.2008, sen. zn. 1 VSPH 94/2008-P, ECLI:CZ:VSPH:2008:1.VSPH.94.2008.1

Číslo: 13/2009

Právní věta:

Postup podle § 188 zákona č. 182/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů se uplatní pouze tehdy, je-li vadný sám procesní úkon, tj. přihláška pohledávky. Okolnost, že věřitel nepřipojí požadované přílohy, nemůže mít jiný následek, než že uplatněný nárok neprokáže (nesplní povinnost důkazní). Nedoplní-li věřitel ani přes výzvu insolvenčního správce zákonem požadované přílohy (kopie smluv, soudních nebo jiných rozhodnutí a dalších listin dokládajících údaje uvedené v přihlášce pohledávky), čili listinné důkazy ve smyslu § 177 uvedeného zákona, je na insolvenčním správci, zda takovou pohledávku co do pravosti nebo obsahu zpochybní a podle § 192 a násl. tohoto zákona ji popře.

Podle ustanovení § 188 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů nelze postupovat u pohledávky postavené na roveň pohledávce za majetkovou podstatou, která se v insolvenčním řízení nepřihlašuje (§ 169 odst. 1 a § 203 uvedeného zákona); to platí i v případě, že věřitel takovou pohledávku uplatnil v insolvenčním řízení formou přihlášky.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 15.07.2008

Spisová značka: 1 VSPH 94/2008-P

Číslo rozhodnutí: 13

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Úpadek

Předpisy: § 188 odst. 2 předpisu č. 182/2006Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

K r a j s k ý s o u d v Ústí nad Labem v insolvenčním řízení dlužníka 3D P., spol. s r. o. (dále jen dlužník), usnesením ze dne 28. 5., v bodě I. výroku rozhodl, že se k přihláškám pohledávek věřitele J. P. (dále jen odvolatel) ve výši 121 994 Kč nepřihlíží, v bodě II. výroku je odmítl a v bodě III. výroku věřitele uvědomil o tom, že právní mocí rozhodnutí jeho účast v insolvenčním řízení končí.

Při svém rozhodování soud prvního stupně vyšel z toho, že usnesením ze dne 22. 2. 2008 rozhodl o zjištění úpadku a prohlášení konkursu na majetek dlužníka. Věřitel podáním, které bylo soudu doručeno dne 30. 1. 2008, přihlásil své pohledávky z titulu nedoplatku mzdy a „nehrazené faktury“

v celkové výši 121 994 Kč. Listiny dokládající právní důvod vzniku pohledávek k přihláškám připojeny nebyly. Protože ve stanovené lhůtě věřitel, ač k tomu vyzván, přihlášky nedoplnil, soud s odkazem na ustanovení § 188 odst. 2 insolvenčního zákona (dále jen IZ) rozhodl, že se k přihláškám pohledávek nepřihlíží a podle ustanovení § 185 IZ je odmítl.

Proti usnesení soudu prvního stupně se věřitel včas odvolal a požadoval, aby jeho přihláška pohledávky na nedoplatek mzdy byla zahrnuta zpět do insolvenčního řízení. Je přesvědčen, ač mu bylo soudem sděleno, že nedoložil pracovní smlouvu, výpověď ani mzdový list, že veškeré údaje týkající se této pohledávky má a je schopen doložit insolvenční správce. Dále namítal, že byl vyzván pouze k doplnění přihlášky ohledně nedoplatené faktury za vykonanou práci. Doložit požadovanou kopii objednávky (listin prokazujících objednání či převzetí fakturovaných činností) však nemohl, neboť práce byla vždy sjednána ústně. Srozuměn se skutečností, že zahrnut do těchto pohledávek nebude, na výzvu nadále nereagoval.

V r c h n í s o u d v Praze přezkoumal napadené usnesení i řízení jeho vydání předcházející, aniž nařizoval jednání, a dospěl k závěru, že odvolání je opodstatněno. Změnil proto usnesení soudu prvního stupně tak, že přihlášky věřitele se neodmítají.

Z o d ů v o d n ě n í :

Podle § 110 odst. 1 IZ věřitelé dlužníka jsou od zahájení insolvenčního řízení oprávněni uplatnit v něm své pohledávky přihláškou, a to i v případě, že insolvenční soud ještě nezveřejnil výzvu k podávání přihlášek.

Přihlášku pohledávky lze podle § 176 IZ podat pouze na formuláři, jehož náležitosti stanoví prováděcí právní předpis (vyhláška č. 211/2007 Sb.) a jehož podoba je bezplatně zveřejněna ministerstvem spravedlnosti na adrese www.insolvencnizakon.cz. Kromě obecných náležitostí podání (§ 42 odst. 4 o. s. ř.) musí obsahovat důvod vzniku a výši přihlašované pohledávky. Důvodem vzniku přihlašované pohledávky se rozumí uvedení skutečností, na nichž se pohledávka zakládá (§ 174 odst. 2 IZ). K přihlášce pohledávky je nutné připojit listiny, kterých se přihláška dovolává (§ 177 IZ).

Podle § 169 odst. 1 písm. a) IZ pohledávkami postavenými na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou jsou pracovněprávní pohledávky dlužníkových zaměstnanců, které vznikly v posledních 3 letech před rozhodnutím o úpadku nebo po něm, pokud zákon ohledně některých z nich nestanoví jinak.

Podle § 203 IZ se pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň uplatňují vůči insolvenčnímu správci pořadem práva tak, jako by insolvenční správce byl v nich dlužníkem. Neuplatní-li dlužníkům zaměstnanec pracovněprávní pohledávku uvedenou v § 169 odst. 1 písm. a) v jiné výši, pokládá se jeho pohledávka za uplatněnou ve výši vyplývající z účetnictví dlužníka nebo z evidence vedené podle zvláštního právního předpisu.

Z obsahu spisu vyplývá, že odvolatel přihlásil dne 30. 1. 2008 v insolvenčním řízení dvě pohledávky, a to ve výši 9600 Kč z titulu dlužníkem neuhrazené faktury a pohledávku ve výši 112 394 Kč z titulu nevyplacené mzdy za měsíc listopad a prosinec roku 2007. Soud prvního stupně ve svém výroku tyto přihlášky odmítl současně a účast věřitele v insolvenčním řízení ukončil.

Jestliže zaměstnanci dlužníka uplatňují nároky vzniklé z pracovního poměru, zákon jim v § 203 odst. 2 IZ přiznává, a to bez ohledu na jejich vlastní procesní aktivitu v řízení, postavení osob, které pohledávku uplatnily vždy minimálně ve výši plynoucí z účetnictví dlužníka, popřípadě jeho evidence. Tyto pohledávky se v insolvenčním řízení uplatňují jedině vůči insolvenčnímu správci pořadem práva tak, jako by insolvenční správce byl v nich sám dlužníkem. Pohledávky postavené na roveň

pohledávkám za majetkovou podstatou je insolvenční správce povinen uspokojit kdykoliv po rozhodnutí o úpadku, a to v plné výši. Neučiní-li tak, věřitel se může domáhat jejich splnění žalobou podanou proti insolvenčnímu správci.

Při rozhodování insolvenčního soudu je tedy pojmově vyloučeno klást si otázku po vadách přihlášek pohledávek, jež se nepřihlašují. Proto soud prvního stupně neměl žádného důvodu odmítnout přihlášku věřitele a ukončit jeho účast v insolvenčním řízení, jestliže v přihlášce byl uplatněn mzdový nárok.

Z obsahu spisu dále vyplývá, že odvolatel byl správcem vyzván, aby přihlášku z titulu neuhrazené faktury, podanou na předepsaném formuláři, doplnil o listiny prokazující objednání či převzetí fakturovaných činností.

Insolvenční soud při svém rozhodování zjevně vycházel z toho, že postup podle § 188 IZ se uplatní i tehdy, jestliže věřitel k přihlášce nepřipojí předepsané přílohy. Tento závěr není správný.

Zákon stanoví v citovaném ustanovení § 176 formální požadavek na přihlášku pohledávky, jednak v § 177 určuje, jaké listiny je třeba k přihlášce připojit. Z toho vyplývá, že tak, jak je vlastní i občanskému soudnímu řádu (§ 79 odst. 2 o. s. ř.), insolvenční zákon rozlišuje procesní úkon, kterým je přihláška pohledávky, a přílohy, které vyžaduje, jež jsou ve smyslu § 79 odst. 2 o. s. ř. „listinnými důkazy“, jichž se věřitel dovolává.

Postup podle § 188 IZ se uplatní pouze tehdy, jestliže vadný je sám procesní úkon, tj. přihláška pohledávky. Okolnost, že věřitel nepřipojí požadované přílohy, nemůže mít jiný následek, než že uplatněný nárok neprokáže (nesplní povinnost důkazní). Jestliže věřitel nedoplní zákonem požadované přílohy (kopie smluv, soudních nebo jiných rozhodnutí a dalších listin dokládajících údaje uvedené v přihlášce pohledávky), čili listinné důkazy ve smyslu § 177 IZ, je na správcu, zda takovou pohledávku co do pravosti nebo obsahu zpochybní a podle § 192 a násl. IZ ji popře.

Z uvedeného vyplývá, že k odmítnutí přihlášek odvolatele nebyly zákonné důvody. Odvolací soud proto postupoval podle § 220 odst. 3 o. s. ř. a napadené usnesení změnil.